

LAUSUNTO, 19.8.2025

Dnro: TRE: 3982/11.01.02/2025

TAMPEREEN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN LAUSUNTO REMEO REFINING OY:N RUSKON JÄTELAITOKSEN YMPÄRISTÖLUVAN LUPAMÄÄRÄYKSEN 51 MUKAISESTA HAJUSELVITYKSESTÄ

Laitoksen ympäristölupatilanne ja lausuntopyyntö

Ruskon jätteenkäsittelylaitoksella on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa (139/2015/1, annettu 26.8.2015), jota on muutettu Vaasan hallinto oikeuden päätöksellä (17/0544/3, annettu 24.11.2017). Lupa on myönnetty aiemmin alueella toimineelle Delete Finland Oy:lle, ja ympäristölupa on oikeuksineen ja velvoitteineen siirretty Remeo Refining Oy:lle 30.6.2022.

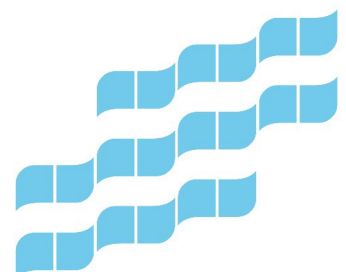
Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja Pirkanmaan ELY-keskuksen tekemien aloitteiden ja toiminnanharjoittajan toimittamien lisäselvitysten perusteella aluehallintovirasto muutti lainvoimaista ympäristölupaa 28.12.2022 tekemällään päätöksellä (207/2022). Lupa on tullut muutetussa muodossa lainvoimaiseksi Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 5.12.2023.

Lupamääräyksen 38 mukaan hajun tuntikeskiarvon tulee olla mallinnuksen perusteella alle 2,0 HY/m³ ympäristön asuinkeuhkeistöjen piha-alueilla ja muilla herkillä alueilla vähintään 98 % kokonaisajasta (raja-arvo) ja alle 1,0 HY/m³ vähintään 98 % kokonaisajasta (tavoitearvo). Ympäristölupapäätöksen lupamääräyksessä 51 on edellytetty, että luvan haltija toimittaa viimeistään 31.12.2023 aluehallintovirastolle hajun leviämistä koskevan leviämismallinnukseen perustuvan selvityksen. Aluehallintovirasto voi selvityksen perusteella muuttaa ympäristöluvassa annettuja määräyksiä.

Remeo Refining Oy on toimittanut hajuselvityksen ja sitä täydentävät tiedot aluehallintovirastolle. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa hajuselvityksestä. Lausunto pyydettiin antamaan 20.8.2025 mennessä, mutta lausunnon antamiselle on saatu lisää aikaa 31.8.2025 saakka. Asian diaarinumero aluehallintovirastossa on LSSAVI/23815/2023.

Hajumallinnus

Remeo Refining Oy on toimittanut Ramboll Finland Oy:n 21.12.2023 laatiman hajuselvityksen, 29.1.2025 ja 30.5.2025 päivätyt Ruskon hajuselvityksen täydennykset. Ennen hajumallinnusta laitosalueen hajupäästölähteet on kartoitettu 25.10.2023 otetuista hajukaasunäytteistä olfaktometrisellä menetelmällä (hajupaneeli). Mallinnuksen mukaan ympäristöluvan mukaisessa maksimitilanteessa hajun tuntikeskiarvo ylittää Ruskon teollisuusalueella jätteenkäsittelylaitosta lähimpänä sijaitsevan naapureiden asuinrakennuksen piha-

alueella ympäristöluvan lupamääräyksen 38 mukaisen pitkäkestoisen hajun (1 h) tavoitearvon (1 HY/m^3), mutta alittaa määrätyn raja-arvon (2 HY/m^3). Mallinnetun lyhytkestoisen (30 s.) hajun leviämisaalue on pitkäkestoisen hajun leviämisaaluetta jonkin verran suurempi. Lupamääräyksen mukainen hajun raja-arvo 2 HY/m^3 ylittyi kahdella teollisuusalueella sijaitsevan asuinrakennuksen piha-alueella. Lisäksi lupamääräyksen mukainen hajun tavoitearvo 1 HY/m^3 ylittyi muutamien asuinrakennusten piha-alueilla. Mallinnuksen mukaan hajun tavoite- tai raja-arvot eivät ylittynyt lähimpien päiväkotien tai koulujen sijaintialueilla, mutta jätteenkäsittelylaitoksen läheisyydessä sijaitsevilla ulkoilu- ja virkistysmetsäalueilla ne ylittyivät.

Mallinnuksen mukaan ympäristöluvan mukaisessa maksimipäästötilanteessa suurin hajupäästölähde oli hakekasa. Mittausajankohdan mukaisessa tilanteessa suurin hajupäästölähde oli REF-murskekasa C-hallissa. Näytteenottohetkellä REF-murskeen ja hakkeen viipymät olivat hajuselvityksessä esitettyjä enimmäisviipymäaikoja lyhyempiä, joten näiden hajupäästö voi olla arvioitua suurempi. Hajuselvityksen mukaan Ruskon jätteenkäsittelylaitoksen hajupäästöt eivät olleet mitausten aikaan erityisen suuria eivätkä hajut kovin epämiellyttäviä. Ympäristöluvan mukaisessa maksimitilanteessakin selvän viihtyvyshaitan syntyminen on selvityksessä arvioitu melko epätodennäköiseksi.

Luvan haltija on esittänyt, että laitoksen henkilökunta tarkkailee hajua sekä jätteiden määriä ja varastointikasojen kokoa laitoksen käyttötarkkailun yhteydessä. Lisäksi seurataan sääolosuhteita ja pyritään huomioimaan poikkeuksellisen tuulettomat olosuhteet ja inversio kuormausten ajoittamisessa. Säännöllisiä hajukaasumittauksia tai muuta hajutarkkailua ei katsota tarpeelliseksi.

Hajuselvityksessä on esitetty hajuhaittojen vähentämiseksi jäteryhmäkohtaiset tavoiteltavat enimmäisvarastointiajat ja kasojen enimmäiskoot. Mikäli jätteistä muodostuu epätyypillisen voimakasta tai häiritsevää hajua, todetut hajulähteet on esitetty poistettavan laitokselta mahdollisimman nopealla aikataululla.

Hajuselvitystä on täydennetty 16.6.2025. Poikkeus- ja häiriötilanteisiin liittyvät hajuvaikutukset on huomioitu jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa, joka on toimitettu hajumallinnuksen täydennyksenä aluehallintovirastolle.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Hajuselvitys

Remeo Refining Oy:n teettämän hajuselvityksen mukaan hajulle asetetut raja- ja tavoitearvot ylittyvät joillakin asuinkeinteistöillä ja laitoksen viereisellä virkistysalueella. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ei pidä tätä hyväksyttävänä.

Hajuselvityksessä eri hajulähteiden hajupitoisuudet ovat muuttuneet osin merkittävästi aiemmin, vuonna 2020 tehdyn hajuselvityksen hajupitoisuuksista. Seula-alitteen hajupitoisuus on muuttunut merkittävästi. Tämä on Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen näkemyksen mukaan ymmärrettävää, sillä laitoksella on luovuttu upotus-kellutuslaitoksesta, joten seula-alite ei ole enää samalla tavalla märkää kuin aiemmin. Muiden jakeiden hajupitoisuuden muutoksille Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ei näe yhtä selkeää selitystä, mutta raportissa esille nostettu näytteen ajankohta (aiemman kesän sijaan lokakuussa) selittää osin eroja. Koska hajupitoisuusnäytteitä ei ole oletettu lämpimimpään aikaan suurimmilla varastoilla ja pisimmillä varastointiajoilla, hajumallinnus voi antaa aliarvion hajun todellisesta leviämisestä.

Tuuli käy harvoin suoraan pohjoisesta, joten todennäköisyys sille, että voimakas haju kantautuisi pitkäkestoisesti (yli 3 % vuoden tunneista ($8\,760 \text{ h} \times 3 \% = 263 \text{ h}$)) esimerkiksi Lintuhytin suuntaan,

on suhteellisen vähäinen. Kuitenkin on todettava, että kun hajut kulkeutuvat suoraan asuinalueelle, haju koetaan hyvin häiritseväksi haitan kestosta huolimatta.

Jätteenkäsittelijän tarkkailu- ja seurantasuunnitelma

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on 29.1.2025 antanut kommentit Remeo Refining Oy:n jätteenkäsittelijän tarkkailu- ja seurantasuunnitelmasta Pirkanmaan ELY-keskukselle. Suunnitelma oli tuolloin liitteenä kommentoitaessa ympäristönsuojelulain 123 §:n mukaista poikkeuksellista tilannetta koskevaa suunnitelmaa. Osa kommenteista on huomioitu ELY-keskuksen 30.1.2025 tekemässä päätöksessä ja osa suunnitelman 24.2.2025 päivitetystä versiossa. Koska suunnitelma on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa käsiteltävänä hajuselvityksen liitteenä, Tampereen ympäristönsuojeluviranomainen lausuu suunnitelmasta.

Jätejakeiden varastokoot on esitetty jätteenkäsittelijän tarkkailu- ja seurantasuunnitelman liitteenä 2 olevassa 13.2.2025 päivitetystä asemapiirroksessa. Jätejakeiden varastojen tilavuus on laskettu siten kuin jätejakeet varastoitaisiin seinällisessä tilassa eli kertomalla pinta-ala jätekasan korkeudella. Esimerkiksi puujätteen varastoinnille luvassa sallittu varastointimäärä on 5000 tonnia. Asemapiirroksessa raaka-ainemäärät esitetyillä kasakoilla (kasan pinta-ala x kasan korkeus) ovat yhteensä hieman alle 4000 tonnia. Puuraaka-aineiden varastokorkeudeksi on esitetty seitsemän metriä. Laitoksella ei ole tähän asti ollut seitsemän metrin korkuisin seinämin varustettuja varastolooseeja/-siiloja puujätteelle. Ellei sellaisia rakenneta, varastointimäärät ovat selkeästi pienempiä kuin asemapiirroksessa esitetyt määrät.

Vastaavasti metallin luvan mukainen varastointimäärä 1000 tonnia, kun taas asemapiirroksen mukainen varastointimäärä on 300 tonnia. Lasin ja renkaiden yhteenlaskettu varastointimäärä on luvan mukaan 500 tonnia, asemapiirroksessa lasi- ja rengasvaraston suuruus on yhteensä 180 tonnia.

Yhteenvetona jätemääristä todetaan, että asemapiirroksessa esitetyt laskelmat varastoinnista antavat yliarvion siitä, millainen jätemäärä kuhunkin varastokasaan mahtuu. Siitä huolimatta asemapiirroksen mukainen varastointimäärä on pienempi kuin luvan mukaan kutakin jätejakeetta olisi mahdollista alueella lupamääräyksiä noudattaen varastoida. Näin ollen luvan mukaiset varastointimäärät ovat ylimitoitettuja siihen nähden, mitä todellisuudessa laitosalueella pystytään varastoimaan.

- Jätteiden seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää kunkin jätejakeen varastointitapa yksityiskohtaisesti eli kuvata esim. kuinka korkein seinämin erotetuissa varastoissa mitään jätejakeetta varastoidaan. Varastointimäärät tulee laskea uudelleen siten, että ne vastaavat todellista varastointimahdollisuutta.
- Sivulla 11 olevaa taulukkoa tulee päivittää siten, että siinä esitetään yksilöidysti jokainen asemapiirroksen mukainen varastokasa, sen pinta-ala, kasakorkeus, maksimitilavuus ja maksimipaino.
- Varastointimääriä tulee pienentää sen mukaiseksi, mikä alueella todellisuudessa voidaan varastoida aiheuttamatta ympäristöhaittaa tai onnettomuusriskiä. Etenkin on tärkeää, että suurimman paloriskin omaavien jätteiden, puu-, energia- ja kuitujätteiden, varastointimäärät pienennetään todellista laitosalueen varastointikapasiteettia vastaaviksi.
- Jätteen laadun tarkkailu- ja seurantasuunnitelma jää valtaosin yleiselle tasolle. Suunnitelmassa esimerkiksi viitataan useammassa kohdassa Remeon käytänteiden mukaan toimimiseen, mutta ei avata sitä, onko asiaa koskevaa toimintaa kuvattu tarkemmin esimerkiksi työohjeessa. Jätteen käsittelyn päästöjen tarkkailu kuitataan viittaamalla ympäristölupapäätökseen ja mm. SER:n varastointitapa viittaamalla SER-asetukseen. Jotta jätteenkäsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma palvelisi käytännön työssä tai antaisi lukijalleen kuvan toiminnan järjestämisestä,

sen tulisi olla yksityiskohtaisempi. Jätteen käsittely- ja tarkkailusuunnitelman laadintaa koskevassa oppaassa (Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma, laadintaohje toiminnanharjoittajille, Varsinais-Suomen ELY-keskus, opas 2/2020) on annettu ohjeistusta ja kuvattu vaadittavaa tarkkuustasoa. Esimerkiksi siirtoasiakirjamenettelystä oppaassa todetaan: "mikä on käytäntö siirtoasiakirjojen osalta (miten ne vastaanotetaan, allekirjoitetaan, säilytetään ja arkistoidaan) sekä kuinka varmistetaan, että jätteen kuljettaja on hyväksytty jätehuoltorekisteriin kyseisen jätteen kuljettajaksi)". Vastaavaa tarkkuustasoa tulisi noudattaa suunnitelman laadinnassa kautta linjan.

Lisäksi todetaan, että hakijalta täydennyksenä pyydetty asemakaava on vanhentunut. Alueella on voimassa 23.7.2009 hyväksytty asemakaava, jonka numero on 8236.

Lopuksi

Tampereen kaupungille tehtiin vetoomus 18.11.2024 Remeo Refining Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen sulkemiseksi sekä 7.1.2025 kuntalaisaloite, jossa vaadittiin muun muassa Ruskon jätteenkäsittelylaitoksen siirtämistä muualle ja luvan peruuttamisen hakemista. Kuntalaisaloitteeseen osallistui 1 092 tamperelaista; yhteensä osallistujia oli 1 236. Vetoomukseen osallistuivat Lintuhytin Asukasyhdistys, Tampereen Hervantalaiset ry, Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry, Kangasalan luonto ry, Pelastakaa Kaukajärvi ry, Kaukajärvisseura ry, Pelastetaan Pitkäjärvi ja Ruskon yrittäjät.

Tampereen kaupunginhallitus vastasi vetoomukseen ja kuntalaisaloitteeseen 17.2.2025. Vastauksessaan Tampereen kaupunginhallitus totesi, että pitää Ruskon jätteenkäsittelylaitoksella tapahtunutta tulipaloa ja siihen liittyviä riskejä etenkin asutukselle vakavana osoituksena siitä, että laitoksen toiminta voimassa olevan ympäristöluvan puitteissa ei sovellu kyseiselle toiminta-alueelle. Tampereen kaupungin tavoitteena on, että nykyisenmuotoinen toiminta ei jatkuisi kyseisellä toiminta-alueella. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen tukee tätä kaupungin yhteistä näkemystä, sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen aloitetta Remeo Refining Oy:n ympäristöluvan peruuttamisesta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa on samanaikaisesti vireillä Remeo Refining Oy:n Ruskon jätteenkäsittelylaitoksen luvan peruuttamista koskeva aloite (LSSAVI/2380/2024) ja nyt lausuttavana oleva hajuselvitys. Vireillä olevat asiat tulisi Tampereen ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan ratkaista samanaikaisesti. Hajuselvityksen liitteenä olevaa jätteen käsittelijän seuranta ja tarkkailusuunnitelma ei ole ollut mukana luvan peruuttamista koskevan aloitteen aineistossa, eikä niistä ole siten lausuttu aiemmin Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Lausunnossa esitetty pyydetään huomioimaan myös luvan peruuttamista koskevan aloitteen käsittelyssä.